

MQposilovna

E-CVIČEBNICE

PRO POSILOVÁNÍ MEDIÁLNÍ GRAMOTNOSTI

ZÁKLADNÍ TRÉNINK

2. LEKCE

VÍTEJTE V MQposilovně!

V MQposilovně se posiluje mediální gramotnost.

K čemu je dobré mít mediální gramotnost v kondici?

Mediální gramotnost je souhrnem znalostí a dovedností, které využijeme, když:

- se pohybujeme v online prostoru
- zveřejňujeme na internetu informace o sobě nebo o svých blízkých
- chceme chránit své soukromí a minimalizovat digitální stopu, kterou zanecháváme
- chceme omezit zobrazenou online reklamu
- potřebujeme vyhledat spolehlivé informace
- se dozvídáme z webů nebo příspěvků na sociálních sítích o tom, co se děje v ČR a ve světě
- se mezi zobrazenými příspěvky objeví fake news, hoax nebo dezinformace
- nastavujeme u webových služeb hesla a další metody zabezpečení
- chceme mít pod kontrolou, kolik času trávíme na počítači a mobilu
- a v mnoha dalších situacích

MQposilovna je e-cvičebnice, kde najdete 5 tréninkových lekcí, které se těmito tématy zabývají.

Jak to v MQposilovně funguje?

- **Připravte si tréninkové náčiní** – stáhněte si tento pdf dokument do svého počítače a pamatujte si, kde ho máte uložený, abyste se k němu mohli kdykoliv vrátit.
- **Začněte trénink rozcvíčkou** – podívejte se na uvedené krátké video, na jeho zhlédnutí budete potřebovat připojení k internetu.
- **Pak se pusťte do samotného tréninku** – projděte všechny úkoly v této lekci. Úkoly můžete vyplňovat postupně a práci si průběžně ukládat. Pokud během vypracovávání úkolů narazíte na nějaký zádrhel, poraďte se se svým vyučujícím, jak ho vyřešit.

Než začnete, vyplňte své jméno a příjmení:

Na konci každého tréninku si nezapomeňte svoji práci uložit.

LEKCE 2 KOVYHO MEDIÁLNÍ RING – 2. DÍL: CO?

Ananas na pizzu nepatří. Fakt, nebo názor? Zpráva, nebo reklama? Projděte s youtuberem Kovym různá mediální sdělení a přemýšlejte, CO jsou vlastně zač a CO je jejich obsahem.

ÚKOL 1

Na zahřátí odpovězte stručně na otázky.

1. Odkud čerpáte zprávy? Zaškrtněte jednu nebo víc možností.

internetové zpravodajské weby

televize

sociální sítě

rádio

kamarádi

rodiče

jiné uveďte

2. Jak rozpoznáte důvěryhodnou zprávu?

3. Vzpomenete si na nějakou nepravdivou zprávu?

Po krátké rozcvičce nyní zhlédněte [2. díl pořadu Kovyho mediální ring](#) a níže stručně uveďte (max. 200 znaků), které informace se vám zdály **NEJDŮLEŽITĚJŠÍ**.

Poznámka: Pokud by vám odkaz na video nefungoval, zadejte do prohlížeče jsns.cz/mv/kovy2.

ÚKOL 2

Najděte video jednoho ze svých oblíbených youtuberů (případně vyberte nějakého z [žebříčku nejsledovanějších českých a slovenských youtuberů](#)) nebo známých osobností v délce cca 2–10 min, které obsahuje faktické informace.

Níže v pár větách (max. 300 znaků) popište, o čem vybrané video je a kdo ho publikoval.

Uveďte také název a odkaz na video.

Následně odpovězte na otázky.

1. Co je obsahem sdělení?

2. Jaké názory či hodnoty jsou ve sdělení přítomny?

3. Jsou ve sdělení uvedeny zdroje a jak se dají obsažené informace ověřit?

4. Jaké informace či vyjádření nejsou ve sdělení zahrnuty?

ÚKOL 3

Co do řady nepatří? *Vyberte 1 odpověď.*

PR článek

tištěné noviny

bulvár

zpráva

komentář

investigativní reportáž

infotainment

Proč?

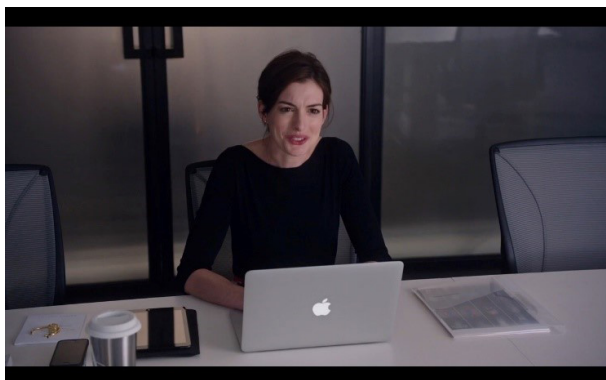

Proč?

ÚKOL 4

Odpovězte na otázky. *Vyberte 1 odpověď.*

- Notebook značky Apple byl do filmu Stážista umístěn:

Náhodně

Záměrně, jako reklama na značku Apple

Jako vtip

2. Toto mediální sdělení je:

Venezuelská opozice je zatím nezdolná, jenže stojí proti šampionům politického přežívání

TOMÁŠ NÍDRA + Odebírat e-mailem

Demonstranti podporující opozičního předsedu parlamentu Juan Guaidóa, který se prohlásil prezidentem, a požadující rezignaci dosavadního prezidenta Nicoláse Madura. Caracas, 23. ledna. Foto: Fernando Llano, AP/ČTK

Deník N zajišťuje fotografie za podpory [Megapixel.cz](#)

Komentář Tomáše Nídra: Proč se stále nedaří svrhnout diktátora, když za vámi stojí téměř celý národ? Hlavně proto, že ten jeho malý zbyteček má v rukou zbraně.

Zpravodajství

Komentář

Hoax

3. Jaký je rozdíl mezi novinářskými žánry „zpráva“ a „komentář“?

Žádný, obojí poskytují fakta o aktuálním dění.

Zprávy jsou publikovány v tištěných novinách i na zpravodajských webech, komentáře pouze na internetu.

Zpráva nesděljuje, jaké názory má na danou událost nebo problém její autor, komentář ano.

4. Zvýrazněný článek je:

Dopravní podnik nikdo netuneloval, řekl soud. Všechny osvobodil

RITTIG I DVORÁK NEVINNÍ

OBCHODNÍ SDĚLENÍ

Ambasádor Canonu: Ke skvělým zimním fotkám pomůže i popruh

SMUTNÁ ZPRÁVA

Zemřel herec Jiří Dvořák, bylo mu 70 let. Proslul jako parták Polívky

Stalo se

Fronty jako za minulého režimu! Zákazníci okupují

Zpráva

Reklama

Komentář

5. Co musíte splnit, abyste mohli provozovat web, který používá označení „zpravodajský web“?

Být český občan

Mít přístup k internetu

Být starší 18 let

Mít povolení od Rady pro rozhlasové a televizní vysílání

6. Co je product placement?

Kampaň na uvedení nového produktu na trh

Samostatná inzertní stránka v novinách a časopisech

Forma skryté reklamy, kdy je inzerovaný produkt umístěn do uměleckého díla

Rozhraní grafického programu pro tvorbu inzerátů

7. Co je infotainment?

Druh zpravodajství, které podává informace zábavnou formou

Anglické označení pro zábavné reklamní spoty

Zábavné přeshlapy moderátorů televizních novin

8. Co je tisková zpráva?

Informace o hospodaření, kterou musí podle zákona pravidelně vydávat každé tištěné periodikum.

Zpráva, kterou vydává nějaká firma, politická strana či jiná organizace s cílem sdělit něco veřejnosti.

Zpráva, která se objevuje výhradně v tištěných médiích.

 BONUSOVÝ ÚKOL

Vyberte si jedno z následujících témat a forem a natočte k němu (např. na telefonu) 3minutové video (nebo nahrajte audio).

1. Odkud čerpáš zprávy? (Máš své oblíbené médium či autora? Preferuješ tisk, televizi či zpravodajské weby? Dokážeš rozpoznat důvěryhodnou zprávu? Jak? Na co je dobré si naopak při čtení zpráv dávat pozor?) – rozhovor s rodičem, prarodičem, sourozencem, kamarádem, vyučujícím nebo sousedy**2. Jeden den v mém životě – reportáž o tom, jak vypadá váš běžný pracovní den během školního roku**

Natočené video (nebo nahrané audio) zašlete svému vyučujícímu způsobem, na kterém jste domluvení (e-mailem, nahráním na domluvené místo apod.).

1 GRATULUJEME, PROŠLI JSTE ÚSPĚŠNĚ TRÉNINKEM. CO SI Z NĚJ ODNÁŠÍTE?

Zaškrtněte vše, co pro vás platí:

Zamýšlím se nad obsahem toho, co čtu.

V každém mediálním sdělení hledám zdroje a přemýšlím nad tím, jestli jsou dané zdroje důvěryhodné.

Umím rozpoznat, co ve sdělení chybí.

Dovedu rozlišit faktické informace od názorů.

Vím, co je to zpráva (tisková zpráva), komentář, reklamní či PR článek, infotainment, investigativní žurnalistika, product placement, bulvár.

Co dalšího jste se díky této lekci naučili nebo si uvědomili?